

ЗМІСТ

ПОДЯКИ	5
АЖУРНА ІСТОТА: КУРБАС І СЬОГОДЕННЯ (ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ). <i>Ольга Бертелсен</i>	9
КОРОТКЕ ПОЯСНЕННЯ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ФОРМАТУ ДОКУМЕНТІВ	43
АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ	
Документ № 1. Склад розширеної художньої наради при Українському театрі на 1 жовтня 1927 року	47
Документ № 2. Протокол № 1 загальних зборів працівників Держдрамтеатру «Березіль» від 14 листопада 1927 року	49
Документ № 3. Розрахунок мешканця інтернату театру «Березіль» тов. О. С. Курбаса для дирекції театру «Березіль» від 22 листопада 1927 року	57
Документ № 4. Протокол № 1 загальних зборів співробітників Держдрамтеатру «Березіль» від 28 грудня 1927 року	58
Документ № 5. Інформація до Харківського округового відділу професійної спілки «Всерабис» (надіслана місцевим комітетом і адміністрацією театру «Березіль»), м. Харків, 1928 рік	63
Документ № 6. Звернення до широкого загалу глядачів, що театр надіслав до Харківського округового відділу професійної спілки «Всерабис», м. Харків, 1928 рік	68

Документ № 7. Протокол загальних зборів театру «Березіль» від 21 січня 1928 року. Присвячені роковинам смерті т. Леніна	69
Документ № 8. Протокол театральної наради при Секретареві Харківського Окрвиконкому від 24 березня 1928 року.	71
Документ № 9. Протокол № 49/332 засідання Президії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, м. Харків, 28 березня 1928 року	73
Документ № 10. Резолюція по доповіді Завідуючого Відділом Мистецтв тов. Христового від 3 квітня 1928 року	83
Документ № 11. Протокол засідання Місцькому театру «Березіль» від 18 квітня 1928 року	85
Документ № 12. Резолюція Місцевого Комітету на доповідь тов. Новицького із засідання від 25 травня 1928 року	91
Документ № 13. Обіжний лист Народного Комісаріату Освіти УРСР до всіх окрлітів від 28 травня 1928 року	92
Документ № 14. Обіжний лист Народного Комісаріату Освіти УРСР до всіх окрлітів. Травень 1928 року	93
Документ № 15. Обіжний лист Народного Комісаріату Освіти УРСР до всіх окрлітів. Травень 1928 року	94
Документ № 16. Протокол загальних зборів працівників театру «Березіль» від 22 вересня 1928 року	94
Документ № 17. Витяг з протоколу ч. 36 засідання Колегії Харківської РСІ від 27 вересня 1928 року (додаток до прот. № 142)	97

Документ № 18. Витяг з протоколу засідання МК спілки Робмис при театрі «Березіль» від 12 жовтня 1928 року	101
Документ № 19. Витяг з протоколу ч. 37 Харківської Міськради від 8 січня 1929 року (нарада працівників мистецтв про українізацію театрів і про бюджет)	102
Документ № 20. Фрагменти стенографічного звіту про конференцію Кульпрофактиву Київщини «Підсумки театрального сезону», яка відбулася 25 травня 1929 року	103
Документ № 21. Стенограма диспуту, що відбувся в Києві 29 травня 1929 року, в справі обговорення постановки театру «Березіль» «Народний Малахій» та роботи театру	110
Документ № 22. Огляд роботи театру «Березіль» для конференції робітничого глядача, вересень 1929 року (автор невідомий)	165
Документ № 23. Лист адміністрації театру «Березіль» до Харківського Окрвиконкому від 4 вересня 1929 року	172
Документ № 24. Доповідь завідуючого таємного бюро Харківського Окрвиконкому завідуючому Окрфінвідділу від 7 вересня 1929 року	174
Документ № 25. Протокол № 33 засідання секретаріату Харківського округового партійного комітету (ОПК) Комуністичної партії більшовиків України (КП(б)У) від 7 вересня 1929 року	175
Документ № 26. Витяг з протоколу № 21/208 засідання Президії Харківського Округового Виконавчого Комітету Рад Робітничих, Селянських та Червоноармійських депутатів XII скликання від 16 вересня 1929 року	177

- Документ № 27.** Довідка адміністрації театру «Березіль»
Округовому Інженеру від 25 вересня 1929 року 180
- Документ № 28.** Розпорядження Харківського
Окрвиконкому, надіслане конторі «Харгосстрой»
щодо ремонтних робіт у театрі «Березіль»
від 4 жовтня 1929 року 181
- Документ № 29.** Доповідь Харківської міської
кооперативно-будівельної трудової артілі
«Харгорстрой» Харківському Окрвиконкому
від 16 жовтня 1929 року 182
- Документ № 30.** Лист завідуючого
Окрфінвідділу Глузберга до Президії Харківського
Окрвиконкому від 23 жовтня 1929 року 183
- Документ № 31.** Лист-телеграма Бакинського
Управління Видовищних Підприємств
до Народного Комісаріату Освіти (Харків)
від 25 жовтня 1929 року 184
- Документ № 32.** Доповідь адміністрації
театру «Березіль» Агітпропу ЦК КП(б)У
від 15 грудня 1929 року 185
- Документ № 33.** Лист адміністрації
театру «Березіль» до Президії Харківського
Окрвиконкому від 15 грудня 1929 року 186
- Документ № 34.** Доповідь Округового Інженера
Секретаріату Харківського Облвиконкому
від 19 грудня 1929 року 187
- Документ № 35.** Довідка адміністрації
театру «Березіль» Відділу Мистецтв
Народного Комісаріату Освіти
від 30 грудня 1929 року 188
- Документ № 36.** Пояснення до проекту
постанови ВУЦВК і РНК УСРР
«Про державні театри й їх об'єднання»
до Ради Народних Комісарів УРСР 190

Документ № 37. Постанова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Ради Народних Комісарів У.С.Р.Р. «Про державні театри й їх об'єднання», 1930 рік	191
Документ № 38. Витяг з протоколу (ч. 2) засідання поширеної виробничої наради театру «Березіль» з представниками художньо- політичної ради театру від 3 січня 1930 року	195
Документ № 39. Доповідь адміністрації «Березоля» секретарю Харківського Окрвиконкому щодо ремонтних робіт у «Березолі» від 6 січня 1930 року	196
Документ № 40. Розпорядження Харківського Округового Виконавчого Комітету щодо відкриття театру «Березіль» від 14 січня 1930 року . . .	197
Документ № 41. Доповідь театру адміністрації театру «Березіль» до Президії Харківського Окрвиконкому від 31 січня 1930 року.	198
Документ № 42. Довідка театру «Березіль» Управлінню Мистецтв при Народному Комісаріаті Освіти від 25 лютого 1930 року	199
Документ № 43. Лист театру «Березіль» до Президії Харківського Окрвиконкому від 8 березня 1930 року	201
Документ № 44. Акт приймання ремонтних робіт у театрі «Березіль» від 1 квітня 1930 року.	202
Документ № 45. Акт огляду технічного обладнання у театрі «Березіль» від 5 квітня 1930 року	203
Документ № 46. Доповідь Округового Інженера Голові Харківського Окрвиконкому щодо ремонтних робіт у театрі «Березіль» від 17 квітня 1930 року	204

- Документ № 47.** Довідка театру «Березіль» до Президії Харківського Окрвиконкому від 25 травня 1930 року 205
- Документ № 48.** Довідка театру «Березіль» до Президії Харківського Окрвиконкому від 25 травня 1930 року 206
- Документ № 49.** Довідка театру «Березіль» до Президії Харківського Окрвиконкому від 27 травня 1930 року 207
- Документ № 50.** Розпорядження Харківського Окрвиконкому Укрпайбуду, підприємству, що ремонтувало «Березіль», від 1 червня 1930 року. . . 209
- Документ № 51.** Лист Народного Комісаріату Освіти до дирекції театру «Березіль» від 4 червня 1930 року 210
- Документ № 52.** Протокол засідання Харківського Округового Фінансового Відділу Народного Комісаріату УРСР від 9 червня 1930 року, надісланий до Секретаріату Харківського Окрвиконкому 211
- Документ № 53.** Доповідь театру «Березіль» до Президії Харківського Окрвиконкому від 17 червня 1930 року 213
- Документ № 54.** Протокол Харківського Округового Фінансового Відділу Народного Комісаріату Фінансів УРСР від 20 червня 1930 року, надісланий до Секретаріату Харківського Окрвиконкому і Міськради 216
- Документ № 55.** Довідка адміністрації театру «Березіль» Харківському Окрвиконкому щодо кошторису і субсидій театру від 21 червня 1930 року 221

Документ № 56. Довідка адміністрації театру «Березіль» Харківському Окрвиконкому щодо ремонтних робіт в театрі від 27 червня 1930 року	223
Документ № 57. Довідка адміністрації театру «Березіль» Харківському Окрвиконкому щодо ремонтних робіт в театрі від 27 червня 1930 року	224
Документ № 58. Відповідь Управління Мистецтв на лист театру «Березіль». Червень 1930 року	225
Документ № 59. Газета-журнал «Березилець», що видавався акторами театру. Випуск № 5. Дніпропетровське, 12 липня 1930 року	225
Документ № 60. Лист Харківського Окрвиконкому до Ради Народних Комісарів УРСР про врегулювання фінансування Державного театру «Березіль» від 16 липня 1930 року	258
Документ № 61. Звіт Державного Драматичного театру «Березіль» від 24 липня 1930 року, надісланий до Управління Мистецтв Народного Комісаріату Освіти і Секретаріату Президії Харківського Окрвиконкому	259
Документ № 62. Витяг з протоколу № 50/237 засідання Президії Харківського Округового Виконавчого Комітету Ради Робітничих, Селянських та Червоноармійських депутатів XII скликання від 25 липня 1930 року	265
Документ № 63. Заява колективу театру «Березіль» в Центральний Комітет КП(б)У, ухвалена зборами від 13 жовтня 1932 року	266
Документ № 64. Лист О. С. Курбаса до невідомої газети. 1932 рік	271

Документ № 65. Постанова Секретаріату Харківського Міського Комітету Комуністичної партії України (ХКГПК) від 1 квітня 1933 року	277
---	-----

КРИМІНАЛЬНА СПРАВА

ОЛЕКСАНДРА СТЕПАНОВИЧА КУРБАСА (26 ГРУДНЯ 1933 — 9 КВІТНЯ 1934)

Документ № 1. Протокол арешту О. С. Курбаса від 26 грудня 1933 року	281
Документ № 2. Анкета арештованого від 26 грудня 1933 року	282
Документ № 3. Протокол допиту обвинуваченого О. С. Курбаса від 17 січня 1934 року	284
Документ № 4. Постанова про обрання запобіжних заходів і пред'явлення обвинувачення від 17 січня 1934 року	287
Документ № 5. Свідчення обвинуваченого ДАЦЬКОВА Михайла Олександровича від 8 грудня 1933 року	288
Документ № 6. Протокол допиту обвинуваченого ТКАЧУКА Івана Васильовича від 22 грудня 1933 року	292
Документ № 7. Протокол допиту обвинуваченого ТКАЧУКА Івана Васильовича від 26 грудня 1933 року	295
Документ № 8. Свідчення обвинуваченого ГІРНЯКА Йосипа Йосиповича від 31 січня 1934 року	306
Документ № 9. Постанова про повернення О. С. Курбаса до Харкова для подальшого слідства від 25 лютого 1934 року	308

Документ № 10. Виписка з протоколу засідання Колегії ОДПУ (розпорядче) від 26 лютого 1934 року . . .	309
Документ № 11. Повідомлення ОДПУ (Москва) органам ДПУ УСРР (Харків) від 28 лютого 1934 року	310
Документ № 12. Постанова від 2 березня 1934 року про утримання О. С. Курбаса під вартою у Спецкорпусі ДПУ УСРР	311
Документ № 13. Заява О. С. Курбаса до Колегії ДПУ України від 10 березня 1934 року	311
Документ № 14. Протокол допиту Курбаса Олександра Степановича від 17 березня 1934 року	313
Документ № 15. Виписка з допиту Ірчана-Бабюка від 29 січня 1934 року.	319
Документ № 16. Протокол допиту обвинуваченого КУРБАСА Олександра Степановича від 3 квітня 1934 року	320
Документ № 17. Обвинувальний висновок від 3 квітня 1934 року у справі КУРБАСА Олександра Степановича в обвинуваченні у злочині, передбаченому ст. ст.54/11, 54/8 КК УСРР	325
Документ № 18. Виписка із протоколу № 45/605 Судової Трійки при Колегії ДПУ УСРР від 9 квітня 1934 року	327
Документ № 19. Інформація 1 Спеціального відділу НКВС УСРР (м. Київ) від 14 грудня 1942 року.	327
Документ № 20. Інформація УНКВС Кіровської області 1-му Спеціальному відділу НКВС УРСР (Актюбинськ) від 15 лютого 1943 року	328
Документ № 21. Довідка 1-го Спеціального відділу НКВС УРСР (дата відсутня).	329

Документ № 22. Інформація Білбалткомбінату НКВС (Ст. Ведмежа Гора) від 16 листопада 1934 року	329
Документ № 23. Інформація УНКВС Харківської області 1-му Спеціальному відділу НКВС (м. Київ) від 21 грудня 1940 року	330
Документ № 24. Інформація 1-го Спеціального відділу НКВС УСРР від 24 вересня 1940 року	331
Документ № 25. Інформація відділу «А» Міністерства Державної Безпеки (МДБ УРСР) від 27 жовтня 1948 року	332
Документ № 26. Інформація 1-го Спеціального відділу МДБ УРСР від 27 жовтня 1948 року	332
Документ № 27. Інформація відділу «А» МДБ УРСР від 17 листопада 1948 року	333
Документ № 28. Інформація відділу «А» МДБ УРСР від 17 листопада 1948 року	334
Документ № 29. Інформація МДБ УРСР від 22 жовтня 1948 року	335

МАТЕРІАЛИ ДОДАТКОВОЇ ПЕРЕВІРКИ

Документ № 30. Лист Валентини Миколаївни Чистякової Генеральному Прокурору СРСР тов. Руденку від 29 червня 1955 року	336
Документ № 31. Висновок слідчого відділу управління КДБ Архангельської області від 29 квітня 1956 року	337
Документ № 32. Лист Прокурора Північного Військового Округу (Петрозаводськ) Валентині Чистяковій від 29 грудня 1956 року	341
Документ № 33. Довідка Військового Трибуналу Північного Військового Округу (Петрозаводськ) від 19 лютого 1957 року	342

Документ № 34. Довідка Помічника Прокурора Харківської області від 12 жовтня 1956 року	342
Документ № 35. Доповідь Валентини Чистякової Прокурору Харківської області	343
Документ № 36. Доповідь Сердюка Олександра Івановича Прокурору Харківської області від 22 грудня 1956 року	347
Документ № 37. Доповідь Черкашина Романа Олексійовича Прокурору Харківської області від 2 листопада 1956 року	350
Документ № 38. Доповідь Власюка Дмитра Ільча Прокурору Харківської області від 2 листопада 1956 року	356
Документ № 39. Заява Мар'яненка Івана Олександровича Прокурору Харківської області від 28 грудня 1956 року	359
Документ № 40. Звернення Мар'яненка Івана Олександровича до колективу наукових працівників Інституту Мистецтвознавства Академії Наук УРСР від 1955 року	360
Документ № 41. Доповідь Антоновича-Будько Даниїла Ісидаровича Прокурору Харківської області від 24 грудня 1956 року	368
Документ № 42. Доповідь Криницької Лідії Антонівни Прокурору Харківської області від 16 січня 1957 року	370
Документ № 43. Лист Верхацького Михайла Полієвктовича до Харківської Обласної Прокуратури від 24 січня 1957 року	371
Документ № 44. Оглядова довідка за архівно-слідчою справою у звинуваченні Ткачука Івана Васильовича, складена 15 березня 1957 року	376

Документ № 45. Оглядова довідка за архівно-слідчою справою у звинуваченні Дацькова Михайла Олександровича	378
Документ № 46. Протест Прокурора Харківської області від 11 квітня 1957 року з приводу засудження О. С. Курбаса та необхідності його реабілітації	382
Документ № 47. Довідка Голови Харківського обласного суду Начальнику Управління Міністерства Внутрішніх Справ Харківської області від 10 травня 1957 року	385
Документ № 48. Постанова Президії Харківського Обласного Суду за справою О. С. Курбаса від 19 квітня 1957 року	385
Документ № 49. Довідка Управління КДБ УРСР про О. С. Курбаса від 21 квітня 1988 року	388
СЛОВНИК ПЕРСОНАЛІЙ	391
РЕЄСТР СКОРОЧЕНЬ І НАЗВ ОРГАНІЗАЦІЙ	437
ДОДАТОК 1. ПРАЦІВНИКИ «БЕРЕЗОЛЯ» (1926—1934)	443
ДОДАТОК 2. СВІТЛИНИ О. С. КУРБАСА І БЕРЕЗІЛЬЦІВ. ФОТОКОПІЇ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ	447
ПОКАЖЧИК ІМЕН	477